

אהבה בתענוגים

1. נר חנוכה - מצווה להניחו בפתח הסמוך לרשות הרבים, שתהא מזוזה בימין זנר חנוכה בשמאל. לקיים מה שנאמר: "מה יפית ומה נעמת" "מה יפית" - במזוזה, "ומה נעמת" - בנר חנוכה. (מסכת סופרים פרק כ הלכה ה)

2. מה-יפית, ומה-נעמת--אקבה, בתענוגים (שיר השירים ז ז)

הפסוק מסיים "אהבה בתענוגים", נראה שע"י המזוזה בימין והנר חנוכה בשמאל מגיעים לידי האהבה בתענוגים, כי יש אהבת כלא תענוגים שהם בכחינת "חולת אהבה", אבל ע"י אלו הדברים מתמלאים באהבת קודש מלאים מזיו עונג עליון, "אהבה בתענוגים".

3. כתבי אפלטון:

רצונך להרהר, סוקראטס, במשמעות של הענשת עושי-עוול, תימצא למד שלדעת הבריות אפשר להקנות סגולה טובה. כי אין איש מעניש את עושי העוול מתוך שנותן הוא דעתו על הפשע שעשו, ובגלל הפשע הוא — פרט למי שמתנקם בלא הגיון, כדרך החייה. ואילו מי שמעניש בשכל טוב, אינו מתנקם על הפשע לשעבר, שהרי אין להשיב את הנעשה, אלא למען העתיד, כדי שאותו פושע לא יפשע שנית, ואף לא אדם אחר שראה בעונשו של הלה. ואם זאת מחשבתו, הריחו חושב, שהחינוך יקנה את הסגולה הטובה, שכן מעניש הוא לשם מניעה. זאת, איפוא, דעתו של כל מי שמטיל ענשים, בחיי הפרטיים או מטעם הציבור, והרי כל בני-אדם כולם מענישים ומייסרים את שהם חושבים לפושעים, ובראש ובראשונה — האתונאים בני עירך. על פי הגיון דברים זה נמצא שגם האתונאים סבורים שהסגולה הטובה ניתנת לרכישה וללימוד. דומני, איפוא, סוקראטס, שהוראת לדעת בראיות מספיקות שאין בכך כל תמיהה כשבני עירך שומעים גם עצתו של גפח וסנדרלר בעניינים מדיניים, ושלדעתם ניתנת הסגולה הטובה ללימוד ולרכישה.

4. תנו רבנן מצוות חנוכה נר איש וביתו". וכך נפסק להלכה בשולחן ערוך, אורח חיים, תרע"א, ה' באשר למיקום החנוכה: נר חנוכה מניחו על פתח הסמוך לרשות הרבים מבחוץ. אם הבית פתוח לרשות הרבים מניחו על פתחו ואם יש חצר לפני הבית מניחו על פתח החצר. ואם היה דר בעלייה שאין לו פתח פתוח לרשות הרבים מניחו בחלון הסמוך לרשות הרבים. ובשעת הסכנה שאינו רשאי לקיים המצות מניחו על שלחנו ודיו.

אמרו לו אומה זו משולה לעפר ומשולה לכוכבים כשהן יורדין יורדין עד עפר וכשהן עולין עולין עד לכוכבים (מגילה טד)

5. כל המצוות שנצטוונו בבוא עת זמן של כל מצוה ומצוה נתעורר הדבר שהיה בעת זמן המצוה כמאז ומקדם... (מאור עינים עמ' עח)

א' תמוסי כ"ז כ"ט
המש"ס - י"ז סיון תשנ"ב
ליכר אלהים

6. כ. ואמנם היונים הכינו גם את זה, ותחרו אתר מצות שונות ואורו כל כחם ונבורתם לשלול מאתנו מדריגתנו זה ולהורידנו אל שורת שאר העמים, וזהו שאמרו (כראשית דבה ב, ב) "כתבו לכם על קרן השור אין לכם חלק באלהי ישראל" שאע"פ שהודו שהוא אלהי ישראל בכל זה קבלו על ערך החולק שעב"פ יודו ישראל שאין להם חלק ח"ו.

ובאה הוראת הגם בשמן להראות כי כמו שמין השמן אינו מתערב בכל המימות שבעולם כך אין ישראל מתערבים בשום אופן עם העמים, והם צריכים להיות נבדלים מהם בכל מכל כל, ובאופן דכל דבר אפילו אידיאל נשגב, כל שכמוהו יכול להצטייד גם אצל שאר עמים, איננו ממקור ישראל, כי האידיאלים המיוחדים לישראל אינם אלא אלו המקבילים לעומת היחוד העליון ב"ה והתאחוות אהבתו יתברך, וזהו מוזזה בימין, מעלתו של נר חנוכה הוא שלמדה דעת כי לא יתכן שום דבר לישראל מבלעדי המוזזה בימין ובכל מה שכתוב בה.

לכן כמה נוראים המה הימים האלה וכמה זהירות נדרשת בהם לכל לבלות אותם בדברים בטלים, כי אם ארדבה להוסיף קדושה על קדושה, לאחוז בעבודות האהבה בימין עוז ד', "מוזזה בימין", ובה זוכים שהאהבה תשאיר תמיד בקביעות נמורה ומוחלמת, שזהו כאמת "אהבה בתענוגים", אהבה שאין אחריה דאבון לב, מדוע נתעלמה ונגונה "מוזזה בימין ונ"ח בשמאל", "מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים" (שה"ש ו, ו).